

TRIBUNA

Entre el missatge i el soroll

JAUME BARTUMEU CASSANY, PRESIDENT DEL GRUP PARLAMENTARI SOCIALDEMÒCRATA

El pensador francès Alexis de Tocqueville va escriure l'any 1835, en la seva obra *De la démocratie en Amérique*, una frase que continua d'actualitat: "Una idea falsa, però clara i precisa, sempre tindrà més força al món que una idea veritable però complexa."

La crisi econòmica persistent ens ha ensenyat que l'egoisme humà, en el qual s'assenta l'economia de mercat, i que ben encarrilat resulta eficaç, pot perdre el món de vista i convertir-se en una cobdícia desmesurada dels que remenen els fils de les finances, amb la qual cosa s'esdevé un deteriorament financer i, al darrere, una davallada del conjunt de l'economia. Com a conseqüència de tot plegat Francisco Bustelo, rector honorari de la Universitat Complutense de Madrid, escrivia l'estiu passat que "el menyscapse consegüent del benestar de la majoria... pot durar anys i fins i tot lustres, ateses les moltes dificultats que obstaculitzen la recuperació".

Enmig d'aquesta crisi hi ha una mena de missatge global i general en els cercles polítics i econòmics del país: el sistema públic de pensions per jubilació es troba en perill per l'anomenada transició demogràfica. S'argumenta, dia sí,

dia també, que el creixement accentuat de la població més gran fa difícil mantenir el sistema de pensions de jubilació públiques.

Argumentar, amb xifres i dades, que aitals suposicions són exagerades i alarmistes, com fem els socialdemòcrates, és una veritable gosadia en aquests temps d'hegemonia neoliberal. Per això cada vegada que en parlem ens plou un devessall d'improperis procedents dels portaveus de la política que vol privatitzar l'Estat del benestar.

En el món de les comunicacions electròniques hem d'anar amb compte. La relació entre la intensitat dels missatges i el soroll de fons pot fer que un excés de soroll faci difícil entendre els missatges.

Hauriem d'evitar que un excés de paraules reiteratives impedeixi comprendre els seus significats.

Nosaltres no hem negat mai la necessitat de fer reformes en el sistema andorrà de seguretat social. No solament no ho hem negat, sinó que des del Govern socialdemòcrata les vam començar a encarar i preparar. Però aquestes reformes no poden anar en una única i exclusiva

direcció. No estem d'acord que el sentit de la reforma hagi de ser forçosament retallar les pensions per jubilació.

Al capdavant amb aquest Govern que es pretenia dels "millors" tot es reduïx a ponderar costos i beneficis o, més exactament, a dibuixar unes institucions que, traçant un joc d'incentius per alguns agents econòmics, permeten obtenir resultats interessants des del punt de vista de la rendibilitat.

El missatge neoliberal és clar: quan tot s'enfonsa –i la seguretat social andorrana, segons el Govern de DA i el president de la CASS, s'enfonsa– no cal fer rogatòries: si volem sortir del pou els ciutadans han d'oblidar-se de compromisos i acords socials sobre els quals havien planificat les seves vides.

Però els fets són tossuts i l'economia no millora malgrat el discurs dominant a DA de descrèdit de l'Estat, de crítica a la seva "ineficiència", de descontrol dels diners públics, que va quallant.

A ningú no li agrada pagar. Tots voldríem tenir els serveis que l'Estat ens dóna de franc. I si no funcionessin encara ens queixaríem.

Però tots sabem que això no pot ser.

Tot té un cost i d'algun lloc han de sortir les misses.

Em sembla lamentable el discurs que la dretha ha anat imposant de presentar els impostos com un mal en si del qual hauríem de mirar d'alliberar-nos. Un mal argument que no deixa de ser un aval als defraudadors fiscals: si tan dolent és pagar, fan bé d'escapolir-se'n, si poden.

El debat sobre els impostos i el finançament de la seguretat social no s'hauria de centrar en el que es paga sinó en el que es rep.

En les democràcies del benestar, els impostos tenen dues funcions: finançar l'Estat i els serveis que dóna i, després, redistribuir una miqueta les rendes.

Els que tenen més han de pagar més per fer possible, així, una qualitat mitjana de vida dels ciutadans i ciutadanes acceptable.

Precisament això diu l'article 37 de la Constitució, que enguany arriba al seu vintè aniversari.